

Anteckningar om familjen Johanson, gjorda hemma hos Olle (f 1916) och Maj-Britt Johansson, Fågelögatan 34 Trosa, 98-03-01 och 98-03-22 kompletterade med telefonsamtal med Henry Bennerstam 98-07-07 (född 1910) och Marianne Johansson (född 1920) oktober 98 samt 99-02-06 och 99-07-21—29, 99-11-08

Anteckningar även om Grönsö och trakten finns separat, sammanställda för vägsamfälligheten.

1. Farfar till Olle med syskon, Johannes Gustav Karlsson föds 27 november 1819 i Väggen, Lommaryds församling i Småland. Han dör där 26 mars 1907. Hans hustru Gustava Charlotta Gustavsdotter föddes 26 mars 1836 och dör 11 april 1915.
2. Olles morfar Gustaf A Johansson föddes 1856-05-31 och dog 1914-04-18. Mormor Matilda (1860-02-02 -- 1918-01-07) föddes vid Björknäs nära Gränna men flyttade till Lövsta, i Vireda församling i NV Småland då hon var 13 – 15 år gammal. Det är bara en mil mellan orterna Vireda och Lommared. Från ca 1913 bor de vid Hogstad, båda ligger begravda i Hogstad utanför Mjölby. Gravstenen är belägen t v vid kyrkogårdens östra ingång. Olle och Maj-Britt var där sommaren 1997.
3. Av Johannes G Karlssons fyra barn växer Karl Johan Johannesson upp i Wäggen (Wägga?) som yngsta barn och ende son. Enligt gängse namnskick heter han Johannesson efter sin fars förnamn men förkortar namnet till Johansson vid flytten 1913 till Slommarp.
4. Hans äldre syskon är: Frida, gift m August Svensson, bosatt på granngården Uljestorp. Vidare Edla, gift m Alfred Samuelsson, som först på det närbelägna Upphult och sen kommer till Mantorp där de äger den halva som Granth senare återköper. En tredje systere finns men avlider vid 36 års ålder.
5. Han gifter sig 27 april 1907 med sömmerskan Anna Elisabeth Gustafsson, dotter till Gustaf A Johansson. De får med åren totalt 12 barn varav ett avlider mycket tidigt men övriga växer upp. Även de nygifta bor först på torpet Wäggen där han även köper till ett granntorp men flyttar 1913 till Slommarp vid Mjölby, Östergötland, som jordbruksarrendator. Han behåller Wäggen och arrenderar ut detta. Slommarp består än i dag. Huvudbyggnaden är numera vårdhem och ligger i centrum av dagens Mjölby. Karl Johan Johansson är medlem i baptistförsamlingen och ställer upp som borgensman när någon i församlingen behöver ta ett lån, totalt vid tre tillfällen, och får ta förlusten då låntagaren senare inte gör rättför sig, totalt gäller det tre olika låntagare. Karl Johan går ifrån arrendet men köper 1918 Mantorps gård, i nuvarande Mantorp, Veta församling, Östergötland. Gården är på 160 har och styckas just då i lika delar. Karl Johan köper ena delen om 80 har för 80 000 kronor, någon huvudbyggnad finns inte, den har eldhärjats tidigare. Andra halvan innehades av en familj Granath. Under tiden infaller lågkonjunktur/depression och fastighetspriserna faller. Familjen blir nu blottställd efter att ha betalat räntor på lån överstigande gårdens aktuella värde. Grannfamiljen Granath övertar skulderna varvid Mantorps gård åter blir en enhet, detta sker troligen på 40-talet. Man bor kvar på gården till 1928 och har goda relationer med Granath. "Moster Lydia" bor i mantorpstrakten ännu in på 1980-tal.

6. 1923 köps Mantorps gård av en svågerfamilj Samuelsson (Karl Johans syster Edla är gift Samuelsson) och som bor där till 1936 då familjen Granath kommer igen. Ännu två generationer senare bor familjen Granath där.
7. Februari 1928 köper Nils Schager Grönsö och övertar gården med inventarier inkl en rättare. Rättaren bebodde bottenvåningen i arrendatorsbostaden men flyttar till vänstra flygellägenheten. Jordbruksbostaden övre del beboddes av statare som sades upp till avflyttning. Lagårdskarlen Karlsson och körkarlen (stalldräng) Öberg. Året används till att avveckla det egna jordbruket och att söka en arrendator
8. Granath är politiskt aktiv i bondeförbundet (senare landstingsman) och får på något vis kontakten med Schager varvid han förmedlar kontakten Johansson – Schager. Från 1928 arrenderar Karl Johan Johansson jordbruket på Grönsö. Schager har felaktiga uppgifter om jordbruksarealens storlek, 50 tnl uppges. Verkligheten är 40 tnl öppen jord + betesmarker. Möjligen kan det högre talet härledas till ett försök ca 1915 att invalla och utdika lemundsmaden.
9. Familjen Johansson anländer från Mantorp i olika omgångar under våren. Normal flytttag är 14 mars (senare 15 mars) och det avvecklade Grönsö-jordbrukets redskap m m säljs på auktion vid den tidpunkten. Fam Johansson köper en hel del på auktionen, utöver redskap även två hästar och minst en ko. Flytten från Mantorp har gått i omgångar. Bl a kommer två av de äldre sönerna, David och Henry, med var sin höskrinda efter två ardenner. Resan omfattar 20 mil och tar tre dagar. Sista övernattningen sker i Kälkesta, Jönåker, hos familjen Granath. Något senare reser Bertil med tåg från Mantorp till Västerljung och har fyra eller sex nötkreatur med liksom en vurst, fyrhjulig fjädervagn med kuskbock och långbänkar. Mor Anna Elisabeth har dröjt kvar i Mantorp för att göra rent och kommer i april tillsammans med de yngre döttrarna Marianne, Ninna (Margit) och Barbro och med Olle.
10. Ladugården på Grönsö omfattade då nio båsplatser på var sida foderbordet. Kalvboxar därtill. Plats fanns även för fem hästar och fölbox. Familjen hade ca 12 mjölkkor och fyra hästar utöver grisar, höns och får. 1937 skaffas en bensindriven mjölkmaskin. Svinstian finns fortfarande kvar, fårhuset var en del inne i den stora ladugården medan hönshuset sammanbyggt med vedbod och torrdass låg söder om ladugården. Man plöjer upp madens kortända intill Fiskartorpet och utvinner mer mark, men inte ens med detta nås de utlovade 50 tunnlanden. Tidigt skaffas även en bil, Willys Overland, och byggs ett garage under den västra körbanan.
11. Bertil arbetar i ladugården och Henry i stallet. Drängen Anders Staf ansluter sig. Han är bördig från Kisa och var anställd i familjen redan i Mantorp. Maskinellt skaffas en stor traktor, köpt från Erikslund. Den stallas upp utanför lagården/tröskboden och används enbart som kraftkälla till tröskverket. Senare skaffas en bensindriven traktor också till jordbruket, grå med gula hjul.
12. Lagårdsbyggnaden är 110 m lång med tegeltak. Bottenplanet har från V, intill bostaden, tre visthusbodar samt trappa upp till övre planet. Visthusbodarna är avsedda för statarnas förråd men används sommartid även som barnens sovkammare sedan systemet med statare avvecklats. Utanför finns en altan med trappa utifrån, under finns tre jordkällare. Innanför visthusbodarna finns en selkammare och ett större förrådsrum som även det sommartid är sovkammare. Vidare mot öster finns ett stort stall, fem spiltor och

fölbox. Närmast vidare ligger i S fårhus som senare också används som hönsbarnhus, i N ligger oxhuset som används som snickarbod. Därefter vidtar lagården m mjölktrum, två foderbingar och trappa upp till skullen. Efter ombyggnad ca 1950 flyttas stallet in lagården och tar den plats som tidigare var för bl a svin. Så långt är golv lagt. Vidare mot Ö följer, nedsänkt med jordgolv och öppet uppåt utan innertak, ett förrådsrum och vidare halm/spannmålsbingar, tröskbod samt mera halm/spannmålsbingar. Körbanan kommer med infart österifrån upptill. Halm lagras då i östra delen medan hö lagras över lagård och stall. Körbanan kröker och får utfart söderut ung ovan stallet. Dess längd är därför bara ca 80-90 m. I V följer ett stort rum som sannolikt avsetts för statarnas förråd. Den V gaveln är mycket hög och kröns av en vällingklocka. (hela lagården brinner för en senare arrendator natten till onsdagen 28 januari 1970)

13. Arrendatorsbostaden har vatten indraget, ovanligt för den tiden, men toalett utomhus. Man hade även telefon. Eftersom grannarna saknade fick barnen springa med telefonbud både till lemundsborna och till Torfsnäs liksom vintertid även Römora och Dalbyö.
14. Barnen går i skola i Västankärr, 7 km gångväg från Grönsö. Skolskjuts fanns inte, man gick i snö likaväl som i regn. Skollunch fanns inte, barnen fick mackor med sig. Barnen från Dalbyö och från Römora gick samma väg (3 km ytterligare), man brukade samlas upp vid Bredal.
12. Fram till 1934 el 35 fanns mejeri på Örboholm. Grönsö, Dalbyö, Römora och Svalkärr hade turordning om körning av mjölken dit. Därefter infördes lastbilshämtning från Tallen varvid Svalkärr lämnade leveranssamarbetet, Dalbyö producerade knappast alls, det blev Römora och Grönsö som fick fortsätta körningarna.
13. Matvaror erbjöds genom lastbilar som kom regelbundet var vecka. Såväl Hållsvikens Handel som Norrboms i Västerljung hade en lastbil i veckan. Kaffebil från Nyköping, även fiskbil kom. Sommartid kom brygggarbil från Nyköpings bryggeris nederlag i Trosa. Schagers medgav inte att arrendatorn fiskade på Grönsö, däremot fick de fiska på Örboholms vatten i insjön. Fiskrikt och man fick mängder stor gädda, ål, braxen m m.
14. 12 april 1939 avlider mor Anna i cancer. 1941 slutar Karl Johan som arrendator och flyttar till Trosa där han köper och bosätter sig i det hus där Marianne och John senare startar glasmästeri. 1952 avlider han i det huset. Barbro som just slutat skolan flyttar med, 14 år gammal.
15. Henry övertar arrendet och driver det till 1944. Marianne stannar kvar ett år på Grönsö som anställd hos Henry. December 1942 installeras elektrisk kraft på gården. Henry skaffar en elektrisk mjölkmaskin. Henry lämnar arrendet något före 1945. Han efterträds av syskonen Nanna och Martin Nilsson från Västerljung vilkas föräldrar fram till 1924 bott på Brevik.
16. Familjens barn heter i åldersordning David (f 1908), Henry (10), Bertil (11), Sonja (13), Elis (15), Olle (16), Marianne (20), Roland (22), Margit (25) och Barbro (1926). 1929 föds Stina efter flyttningen till Grönsö. Äldsta sonen David rymde (!) med en fraktskuta som låg i Sägsviken och är en tid sjöman på fraktskutor. Han arbetar senare i en grönsakshandel i Stockholm som han driver gemensamt med en son Engström från

Lemund, men bosätter sig senare i Karlstad. Död 7 februari 1982. Henry har drivit flyttfirma bl a, bor i Stockholm och lever ännu 1998. Sonja, gift Nordenskiöld från granngården Dalbyö, bosatt i Stockholm. Bertil bor i Stockholm och har arbetat i grönsaksbranschen. Elis är till 1945 rättare vid en gård utanför Nyköping och arrenderar sedan en gård vid Stallarholmen utanför Strängnäs. Både Bertil och Elis är nu döda. Marianne gifter sig med byggnadsarbetaren, sedermera glasmästaren, John Johansson, bosatt i Trosa. Olle blir jordbrukare på Furholmsnäs intill Stensund, gift med Maj-Britt vars far arrenderar intilliggande Furholmen. Efter svärfars bortgång driver Olle båda ställena. Olle blir senare byggnadsarbetare och bosatt i Trosa i självbyggt hus. Roland bosätter sig i Stockholm och driver en bilverkstad. Avlider 28 november 1970. Ninna gifter sig med Lennart Karlsson (Pierrau), verksam vid SJ, och flyttar till Tierp men bor numera i Gävle. Babban gifter sig med timmermannen Rune Olsson. Bosatt i Trosa. Stina som växer upp i familjen Schager gifter sig med Rune Anros och bor först på Lidingö, senare i Huddinge där hon går bort i bröstcancer 6 mars 1971. Alla sönerna Johansson utom Olle och David byter familjenamn sent 40-tal till Bennerstam.

- 17 Olle är under de första åren inte mycket på Grönsö. Olle, liksom Elis, går på Ulfhalls lantbruksskola utanför Strängnäs och jobbar därefter som mejeriassistent med fetthaltsprovning på gårdar i Eskilstunabygden. Under åren 1928-29-30 upprätthåller Schagers en gammal tradition med midsommardans på stolpmagasinet. Den besöktes av hela socknen, där var ofta dans även på lördagskvällar. Enar Engström, Långholmen eller Torfsnäs, var den som höll i arrangemanget. Traditionen upphörde då regeln kom att man måste ha ordningsvakt. På trakten (vägsamfälligheten) fanns ett 30-tal ungdomar som träffades hos varandra och bl a även dansade till vevgrammofon på magasinet på Grönsö. Danserna kunde alltså tydligen fortgå även utan ordningsvakt. Vagnhärads SLU hyrde ofta buss och körde till Grönsö. Sommaren 1936 medföljde Maj-Britt bussen och träffade där Olle för första gången. De har hållit samman sedan dess. *–Uppgifterna om dansen kommer från Olle och Maj-Britt, Marianne menar att de har betydligt mindre omfattning och att hon var där medan Olle sällan var hemma!*